

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINĖ PROKURATŪRA

Generaliniam prokurorui
Dariui Valiui

LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS KORUPCIJOS PREVENCIJOS KOMISIJOS 2013 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2014-04-08 Nr. 17.9-1276
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros korupcijos prevencijos komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2013-03-26 įsakymu Nr. I-78, 19 punktu, Lietuvos Respublikos prokuratūros korupcijos prevencijos komisija (toliau - Komisija) teikia generaliniam prokurorui šią Komisijos 2013 metų veiklos ataskaitą.

2013-04-19 buvo surengtas Komisijos susitikimas su Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos pareigūnais, kurio metu buvo aptarti Komisijai aktualūs klausimai korupcijos prevencijos srityje.

2013 metais Komisija buvo susirinkusi į 5 posėdžius. Jų metu buvo parengti ir suderinti Lietuvos Respublikos prokuratūros korupcijos prevencijos 2013-2014 metų programos projektas ir šios programos įgyvendinimo priemonių plano (toliau – Priemonių planas) projektas; parinkta prokuratūros veiklos sritis, kurioje generaliniam prokurorui pasiūlyta atlikti korupcijos rizikos vertinimą; aptariami Priemonių plano įgyvendinimo rezultatai.

Pagal Priemonių planą 2013 metais buvo numatyta įgyvendinti 10 korupcijos prevencijos priemonių. Įvykdytos 7 priemonės, neįvykdytos 3 priemonės. Vertintina, kad tokius rezultatus iš esmės lėmė biudžeto asignavimų trūkumas.

Pagal kompetenciją organizuodama Priemonių plano 1.1 priemonės *Korupcijos prevencijos įstatymo nustatyta tvarka atlikti korupcijos rizikos vertinimą pasirinktose prokuratūros veiklos srityse, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė*, vykdymą, Komisija generaliniam prokurorui pasiūlė 2013 metais korupcijos rizikos vertinimą atlikti nuosprendžių pateikimo vykdyti ir jų vykdymo kontrolės srityje. Generaliniam prokurorui pritarus šiam siūlymui, jo įsakymu sudaryta darbo grupė atliko minėtos prokuratūros veiklos srities įvertinimą. Šio įvertinimo pagrindu generalinis prokuroras pasirašė 2013-09-30 išvadą Nr. 17.9-2718, kurioje pripažinta, kad nuosprendžių pateikimo vykdyti ir jų vykdymo kontrolės srityje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, ir konstatuotas tikslingumas parengti įgyvendinamąjį teisės aktą, reglamentuojantį prokuroro pareigas nuosprendžių pateikimo vykdyti ir jų vykdymo kontrolės srityje. Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, 1.1 priemonė laikytina visiškai įgyvendinta.

Pagal Priemonių plano 1.2 ir 1.3 priemones buvo numatyta parengti įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimo ar naujų teisės aktų projektus, kuriuose būtų nustatytos aukštesniojo prokuroro vykdomos prokuroro proceso veiklos kontrolės papildomos priemonės ir mechanizmas.

Vykdydama šias priemones Komisija parengė Rekomendacijų dėl prokuroro veiklos organizuojant ikiteisminį tyrimą ir jam vadovaujant (toliau - Rekomendacijos) pakeitimo projektą ir jį pateikė derinti darbo grupei Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo ir rekomendacijų projektams parengti.

Komisija pasiūlė papildyti Rekomendacijas 22¹ punktu, įtvirtinančiu prokuroro pareigą raštu nedelsiant informuoti pagal kompetenciją aukštesnįjį prokurorą apie priimtus šiuos proceso

sprendimus: sprendimą nesikreipti į teismą dėl sulaikyto įtariamojo suėmimo; nutarimą paleisti į laisvę suimtą įtariamąjį; nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, jei įtariamajam buvo skirtas suėmimas; nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, jei nutarimas nėra tvirtinamas ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimu ir ikiteisminiame tyrime nėra nukentėjusių ir civilinių ieškovų; sprendimą baigti ikiteisminį tyrimą kaltinamojo akto surašymu, arba pareiškimo dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu surašymu, arba sprendimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, jei ikiteisminio tyrimo metu įtariamojo nusikalstama veika buvo perkvalifikuota iš labai sunkaus ar sunkaus nusikaltimo į apysunkį ar nesunkų nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą, arba jei nusikalstama veika buvo perkvalifikuota iš tyčinės nusikalstamos veikos į nusikalstamą veiką, padarytą dėl neatsargumo. Komisija taip pat pasiūlė papildyti Rekomendacijas 22² punktu, numatančiu, kad vadovaujantis Prokuratūros įstatymo 15 straipsnio 4 dalimi aukštesnysis prokuroras privalo patikrinti šių rekomendacijų 22¹ punkte nurodytų proceso sprendimų teisėtumą ir pagrįstumą.

Komisijos vertinimu, papildžius Rekomendacijas minėtomis nuostatomis bus pasiekti Priemonių plane numatyti 1.2 ir 1.3 priemonių laukiamo rezultato kriterijai - užtikrinta efektyvesnė prokuroro veiklos organizuojant ikiteisminį tyrimą ir jam vadovaujant vidinė kontrolė bei sumažinta korupcijos pasireiškimo tikimybė prokurorui priimant didesnę korupcijos riziką sąlygojančius proceso sprendimus. Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, Priemonių plano 1.2 ir 1.3 priemonės laikytinos visiškai įgyvendintomis.

Priemonių plano 1.4 priemonė *Parengti aiškinamąjį raštą dėl pagrindų (sąlygų) netenkinti suimtųjų prašymų pasimatyti (skambinti) ir aplinkybių, į kurias turi būti atsižvelgta, priimant šiuos sprendimus* yra įgyvendinta – Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamente parengtas aiškinamojo rašto „Dėl pagrindo netenkinti suimtojo prašymo pasimatyti ir (ar) skambinti ir aplinkybių, į kurias turi būti atsižvelgta priimant sprendimą“ projektas.

Generalinės prokuratūros Personalo ir teisės skyrius, pagal Priemonių planą atsakingas už 2.4 priemonės *Organizuoti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų kursus dėl teisės aktų projektų vertinimo valstybės korupcijos požiūriu* ir 3.1 priemonės *Organizuoti visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų kursus, susijusius su antikorpucine veikla* vykdymą, informavo Komisiją, kad šios priemonės nebuvo įgyvendintos dėl mokymams skirtų biudžeto asignavimų trūkumo, tačiau pažymėjo, kad jos bus įvykdytos 2014 metais: 2014 metams yra patvirtinta prokurorų ir prokuratūros personalo kvalifikacijos kėlimo programa „Bendrieji korupcijos prevencijos mokymai“. Be to, 2014–2015 metais Europos Sąjungos projekto „Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas korupcijos prevencijos srityje“, kurį įgyvendina Lietuvos viešojo administravimo institutas, mokymuose ketina dalyvauti apie 200 prokuratūros darbuotojų.

Su antikorpuciniais mokymais susijusių priemonių neįgyvendinimas iš esmės sąlygojo ir Priemonių plano 1.5 priemonės *Vykdyti prokuratūros teisės aktų antikorpucinį vertinimą* neįvykdymą. Pagal šią priemonę 2013 metais antikorpuciniu požiūriu turėjo būti įvertinti ne mažiau kaip 5 vidiniai norminiai teisės aktai. Atkreiptinas dėmesys, kad ši veikla yra susijusi su specialiomis žiniomis, kurias buvo planuota įgyti 2.4 ir 3.1 priemonėse numatytų ir neįvykusių mokymų metu. Be to, iki šiol nėra parengta ir patvirtinta teisės aktų ir jų projektų antikorpucinio vertinimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarka. Šio teisės akto projektą Komisija parengs artimiausiu metu.

Įgyvendinant 2.2 priemonę *Įvertinti išplėstinio turto konfiskavimo taikymo efektyvumą ir prireikus parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų projektus* Generalinėje prokuratūroje buvo surinkta informacija apie išplėstinio turto konfiskavimo taikymą ir nustatyta, kad ši norma nuo jos įsigaliojimo nebuvo taikyta nė vienoje baudžiamojame byloje, apibendrintos galimos išplėstinio turto konfiskavimo neveiksmingumo priežastys bei suformuluoti pasiūlymai keisti teisinį reglamentavimą, įvedant privalomą gyventojų turto ir pajamų deklaravimą, taip pat pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės projektams dėl atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo.

2.3 priemonė *Atlikti išteisinimo pagrindų ir priežasčių analizę korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų bylose* įgyvendinta 2014-01-27 parengus apibendrinimą dėl išteisinamųjų

nuosprendžių, priimtų nagrinėjant bylas dėl nusikalstamų veikų valstybės tarnybai (BK 225, 226, 227, 228 straipsniai), pagrindų ir priežasčių. Šis apibendrinimas buvo išplatintas prokuratūros darbuotojams ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms.

3.2 priemonė *Lietuvos Respublikos prokuratūros interneto svetainėje skelbti informaciją apie korupcijos prevenciją ir kontrolę prokuratūroje* yra įgyvendinta. Priemonės vykdytojas Generalinės prokuratūros Komunikacijos skyrius prokuratūros interneto svetainėje paskelbė informaciją apie Komisijos sudėtį, veiklą, Lietuvos Respublikos prokuratūros korupcijos prevencijos 2013-2014 metų programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą.

Lietuvos Respublikos prokuratūros
korupcijos prevencijos komisijos pirmininkas

Irmantas Mikelionis